

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum semper sit peccatum mortale? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

mosynam, vel aliquid huiusmodi: iurando, periurium incurrit, propter defectum iudicij. Et idem quando facit id quod melius est, non est periurium, sed periurio contrarium. Contrarium enim eius quod facit, sub iuramento cadere non poterat.

Ad tertium dicendum, quod cum aliquis iurat vel promittit se facturum voluntatem alterius, intelligenda est debita conditio: si scilicet id quod ei mandatur, licitum sit & honestum, & portabile siue moderatum.

Ad quartum dicendum, quod quia iuramentum est actio personalis, ille qui de nouo fit ciuis alicuius ciuitatis, non obligatur quasi iuramento ad seruanda illa quæ ciuitas se seruaturam iurauit. Tamen tenetur ex quadam fidelitate, ex qua obligatur: vt sicut fit, socius bonorum ciuitatis, ita etiã fiat particeps onerum. Canonicus verò qui iurat se seruaturum statuta edita in aliquo collegio, non tenetur ex iuramento ad seruandum futura, nisi intenderit se obligare ad omnia statuta præterita & futura. Tenetur tamen ea seruire ex ipsa vi statutorum quæ habent coactiuam virtutem: vt ex supradictis * patet.

ARTIC. III.

Vtrum omne periurium sit peccatum mortale?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod non omne periurium sit peccatum mortale. Dicitur enim * extra, de iureiuran. in ea quæst. quæ ponitur, An à sacramenti vinculo absoluantur, qui illud inuiti pro vita & rebus seruandis fecerunt? Nihil aliud arbitramur quàm quod antecessores nostri Romani Pontifices arbitrati fuisse noscuntur: qui tales à iuramenti nexibus absoluerunt. Caterum vt agatur consultius, & auferatur materia deierandi, non eis ita expresse dicatur, vt iuramenta non seruent. Sed si ea non attenderint, non ob hoc sunt tamquam pro mortali crimine puniendi. Non ergo omne periurium est peccatum mortale.

¶ 2 Præterea, sicut Chrysostronus * dicit, Maius est

1.2.9.96
a.4. præ-
cipue.

523
sup.9.70.
a.4.0.
3. dis. 19.
ar. 9. 9. 1.
* in decr.
li. 2. si. 24
a. 15.

refertur
22 q. 1 c.
si aliqua
causa.

est iurare per Deum, quàm per Euangelium. Sed non
semper peccat mortaliter, qui per Deum iurat aliquid
falsum: puta si ex ioco, vel lapsu linguæ aliquis tali
iuramento in communi sermone utatur. Ergo nec
etiam si aliquis frangat iuramentum quod solem-
niter per Euangelium iurat, semper erit peccatum
mortale.

¶ 3 Præterea, Secundum iura, propter periurium
aliquis incurrit infamiam: ut habetur * 6. quæstione *cap. infam-*
prima, capit. Infames. Non autem videtur, quòd pro- *mes.*
pter quodlibet periurium aliquis infamiam incurrat:
sicut dicitur de assertorio iuramento violato per per-
iurium. Ergo videtur, quòd non omne periurium sit
peccatum mortale.

SED contra, Omne peccatum quod contrariatur
præcepto diuino, est peccatum mortale. Sed periur-
ium contrariatur præcepto diuino. Dicitur enim Le-
uit. 19. Non periurabis in nomine meo Ergo est pec-
catum mortale.

RESPONDEO dicendum, quòd secundum* doctri- *li 1. Polit.*
nam Philosophi, propter quod vnumquodque tale, il- *text. 5. nò*
lud magis. Videmus autem quòd ea quæ ex se sunt pec- *mulu à*
cata venialia, vel etiam bona ex genere, si in contemp- *fin. 10. 1.*
tum Dei fiant, sunt peccata mortalia. Vnde multo ma-
gis quicquid est, quod de sui ratione pertinet ad con-
temptum Dei, est peccatum mortale. Periurium autem
de sui ratione importat contemptum Dei. Ex hoc enim
habet rationem culpæ, ut dictum* est: quia ad irreue- *ars. prat*
rentiam Dei pertinet. Vnde manifestum est quòd per-
iurium, ex sui ratione, est peccatum mortale.

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut supra di-
ctum* est, coactio non aufert iuramento promissorio *q. 89. a. 7.*
vim obligandi, respectu eius, quod licitè fieri potest. *ad 3.*
Et ideo si aliquis non impleat quod coactus iurauit,
nihilominus periurium incurrit, & mortaliter pec-
cat. Potest tamen per auctoritatem summi Pontifi-
cis ab obligatione iuramenti absolui; præsertim si co-
actus fuerit tali metu, qui cadere posset in constan-

tem virum. Quod autem dicitur quod tales non sunt puniendi tamquam pro mortali crimine, non hoc ideo dicitur, quia non peccent mortaliter: sed quia poena eis minor infligitur.

Ad secundum dicendum, quod ille qui iocose periurat, non euitat diuinam irreuerentiam: sed quantum ad aliquid magis auget. Et ideo non excusatur à peccato mortali. Ille autem qui ex lapsu lingue falsum iurat, si quidem aduertat se iurare, & falsum esse quod iurat, non excusatur à peccato mortali, sicut nec à Dei contemptu: si autem hoc non aduertat, non videtur habere intentionem iurandi: & ideo à crimine periurij excusatur. Est ergo grauius peccatum, si quis solemniter iuret per euangelium, quam si per Deum in communi sermone iuret: tum propter scandalum, tum propter maiorem deliberationem. Quibus æqualiter hinc inde pensatis, grauius est si quis per Deum iurans periuret, quam si periuret iurans per euangelium.

Ad tertium dicendum, quod non propter quodlibet peccatum mortale aliquis infamis efficitur ipso iure. Vnde non sequitur, si ille, qui iurat falsum iuramento assertorio, non est infamis ipso iure, sed solum per sententiam diffinitiuam latam contra eum in accusatione: quod propter hoc non peccet mortaliter. Ideo autem magis reputatur infamis ipso iure, qui frangit iuramentum promissorium solemniter factum: quia in eius potestate remanet, postquam iurauit, ut det suo iuramento veritatem: quod non contingit in iuramento assertorio.

ARTIC. IV.

Vtrum peccet ille, qui iniungit iuramentum ei qui periurat?

§ 24.
3. d. 39. a.
5. q. 2.

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod ille peccet, qui iniungit iuramentum ei qui periurat. Aut enim scit eum verum iurare, aut falsum. Si scit eum verum iurare, pro nihilo ei iuramentum iniungit: si autem credit eum falsum iurare, quantum